

Jespers historie

-fortalt til Dorrit Saietz

Et hjem i tumult og kaos

Jesper er kun fire år, da han første gang bliver anbragt udenfor hjemmet

"Jeg blev født i en lejlighed i Herlev i 1981, og vi flyttede siden til et hyggeligt rækkehus, så det hele så dejligt ud udadtil. Mine forældre blev dog skilt, da jeg var et år, og i virkeligheden var der meget tumult, misbrug af alkohol, omsorgssvigt og vanrøgt. Jeg blev tit efterladt alene hjemme, og blev i det hele taget ikke passet.

Kommunen fik øje på et problem, da min mor stoppede med at hente mig i børnehaven. Jeg kan huske følelsen af at sidde ude på vejen og vente, og der kom ikke nogen.

I første omgang fik jeg en aflastningsfamilie. Det var Birthe og Carsten, og de var supersøde. Hjemme hos dem var det hele rart og normalt.

Men Birthe og Carsten skulle flytte til Jylland.

Og en dag bliver jeg hentet af en pædagog i en 2CV og en kæmpe pose lakridser. Jeg var fire år og kan ikke rigtig huske så meget, men vi kørte rundt og gjorde holdt flere steder, før vi ankom hos Birthe og Carsten, som nu blev min første plejefamilie."

Den søde plejefamilie – som måtte give op

"Jeg forstod jo ikke, hvorfor jeg skulle flytte, for jeg troede, det var normalt, som vi levede hjemme hos min mor, så jeg havde svært ved at acceptere, at nu skulle jeg bo hos dem. Som

4-årig besluttede jeg derfor, at hvis du ikke var min mor eller far, skal du ikke bestemme over mig. Så jeg var ikke noget nemt barn.

Mine plejeforældre var virkeligt søde, og der var mange gode stunder. Måske kunne man have været bedre til at forklare, hvorfor jeg ikke kunne bo hos mine forældre. Men jeg blev ikke inkluderet, de forklaringer, jeg fik, var meget vage: Nu skulle jeg bare bo der.

Kort tid efter dør min far af sit misbrug. Jeg tror ikke helt, jeg forstod det, for jeg så ham heller ikke særligt meget. Jeg husker et besøg hos ham, hvor han boede på et lejet værelse, hvor han havde en masse kasser med VHS-bånd, som han tjente penge på at sælge som piratkopier. På et tidspunkt skal han gå, og han siger jeg kan sætte en film på – jeg finder et VHS-bånd, og det var så 'Exorcisten', og jeg var kun fire år... Jeg kan stadig huske der hvor pigens hoved drejer rundt.... Den havde jeg så mareridt om, til jeg blev ti år.

Men jeg bor altså hos Birthe og Carsten, og kommer på weekend-besøg hos min mor. De satte mig på et fly frem og tilbage, og jeg har nok taget turen mindst 350 gange. Hver gang var jeg inde og se cockpittet,

og hver gang fik jeg sådan et sæt plastik fly-vinger, så jeg til sidst havde en hel samling.

Hjemme hos min mor går det stadig ikke særlig godt. Der er ikke rart, men det er velkendt, det jeg var vant til. Og ingen tjekkede op på det. Ind i mellem kom jeg dog også på weekend hos min farmor og farfar, og det var gode stunder.

Da jeg begynder i skole og fritidshjem, er jeg meget udadreagerende. Jeg kommer op at slås med de større børn i fritidshjemmet, jeg slår de andre med plastikskovle fra sandkassen og kommer selv til skade mange gange.

Jeg skiftede skole 7 gange, inden jeg nåede 2. klasse. På én skole blev vi sat i båse for ikke at forstyrre hinanden, men det havde bare den modsatte virkning. En anden skole var gammeldags med morgensang, og det endte med, at jeg hele tiden sad med rektor oppe på kontoret. Jeg var altid i opposition til dem, der havde autoritet.

Mine plejeforældre magtede mig heller ikke. Til sidst gjorde de også nogle ting i afmagt, såsom at sende mig på værelset. Og da jeg var syv, måtte de til sidst give op og kaste håndklædet i ringen."

"Et forfærdeligt sted"

Som 7-årig kommer Jesper på børnehjem

"Så blev jeg flyttet til et skolebehandlingshjem i Nærum. Her var jeg, fra jeg var 7 til 12 år.

Det var et forfærdeligt sted. De var meget voldelige, og det var hele tiden os, der var noget galt med. Nogle af børnene havde det værre end mig, så det var et hårdt miljø. Det blev os mod pædagogerne.

Der var tre huse med 12 børn i hvert hus, og 1-3 pædagoger på arbejde. Pædagogerne måtte ikke knytte bånd til børnene. Og der var mange og meget voldsomme magt-anvendelser. De holdt én meget

voldsomt fast med benlås og politigreb, hvor armen blev vredet om på ryggen. Der var især én, en lille mand der røg 60 smøger om dagen, og hvis man ikke tiede stille, når han sagde det, tog han fat og klemte om éns kæbe, det var meget ubehageligt.

De arbejdede hårdt på at 'fixe os', selv om det, vi i virkeligheden havde mest brug for, var kærlige omgivelser. Vi tilbragte meget tid med at sidde i rundkreds og have terapi. Jeg ville bare gerne hjem til min mor. Jeg kunne ikke forstå, hvorfor jeg skulle være der."

Det sidste håb bliver slukket

"Mens jeg er på skolehjemmet, møder min mor faktisk en sød mand. Hun stopper med at drikke og har det rigtig godt et par år. Desværre får han en hjernesvulst og dør, da jeg er ni år. Og min mor begynder at drikke igen. Hun bliver derefter undervejs kæreste med den taxachauffør, der kører mig frem og tilbage på weekendbesøg, og han henter sprut til hende.

Hun drikker sig ihjel på et år. Hun bliver indlagt med leversvigt, og jeg bliver ringet op fra hospitalet og får at vide, at hun har det godt, hun har været oppe og selv været i bad. Jeg

spørger pædagogerne, om jeg må tage hen og besøge hende – men det er der ikke lige tid og ressourcer til.

Hun dør dagen efter. Dér føler jeg mig meget svigtet. Jeg er ti år og hele min verden styrter sammen. Der er ikke noget håb tilbage, nu kommer jeg aldrig hjem til min mor.

Jeg kan huske, jeg ligger i gangen i 14 dage og græder. Lige til jeg beslutter ikke at græde mere. Og jeg har ikke grædt siden. Jeg havde jo også de her mareridt. Dér tog jeg også som tiårig en livsbeslutning og sagde til mig selv: stop med at være så bange. Og så holdt de op.”

Kriminelle tendenser

”Jeg begyndte allerede dengang at få kriminelle tendenser. I hovedhuset var der kontorer og skabe, hvor alt var låst inde. Vi prøvede at brække dem op for at stjæle, og vi dyrkede hemmelighedskræmmeri på værelserne. Alt handlede om ikke at blive opdaget af de voksne, det var os mod autoriteten. Jeg begyndte selv at stikke af hele tiden for at undgå de mange magtanvendelser.

Husene havde sådan nogle høje spidse tage, og der kunne vi i flok kravle op og gå på line på

tagrygningen, mens pædagogerne stod nedenfor og rev sig i håret. Eller vi klatrede op i toppen af egetræet, hvor de heller ikke kunne nå os.

I virkeligheden handlede det om, at vi havde trang til en smule kontrol over os selv i en hverdag, hvor alt blev styret: Hvor vi skulle gå og stå og hvad vi skulle sige.

Jeg gik i den interne skole. Det var igen sådan noget brandslukning, hvor man samlede en hel masse børn, der havde det svært, og så var det bare kaos. De prøvede igen med skillevægge, men der var altid larm, aldrig ro, og jeg lærte ikke noget. Det endte ofte med at jeg bare fik lov til at sidde og tegne.”

Gården på Orø

Jesper er nu fyldt 12 og har ret til en vis medbestemmelse

"Som 12-årig bliver jeg tilbudt at komme ned og besøge et opholdssted på Orø. De prøver at give mig en følelse af indflydelse, at jeg skal godkende stedet. Jeg kommer ned og ser stedet, ejeren er en dame, som har to bondegårde med heste, grise og får, katte og hunde midt i naturen, så jeg syntes, det var helt fantastisk! Hun virkede megasød. Der boede 3-4 andre børn. De hev mig til siden og sagde: 'du skal ikke sige ja til det her, det er virkelig et forfærdeligt sted!'

Men jeg troede ikke på dem. Så jeg siger ja, og kommer derover. Og endnu engang starter jeg helt forfra, der er ingen kontakt med nogen, hverken dem i Jylland eller skole-hjemmet.

Det første halve år var rigtigt fint, hun var megasød, jeg fik en ny cykel og fik lov til at være med til at indrette mit værelse. Men så vendte det og hun viste sit rigtige ansigt.

Det skulle være et familieagtigt opholdssted, som blev drevet af hende og en medhjælper. Men det var en ren pengemaskine. Der var jo

en grund til, at hun havde to bondegårde, et sommerhus, flere villaer, en båd og 2-3 biler.

Vi måtte ingenting, og vi blev låst ude fra hovedhuset hele tiden, så vi kun kunne være på vores værelser og ikke fik noget mad. Der var så mange pligter, at det nærmest var en børnearbejdslejr. Vi skulle hele tiden hjælpe med at sætte gården i stand, og mig og en anden dreng skulle stå og flække brænde i timevis.

Hun taler enormt nedladende til os, og hun kunne ikke fortælle os nok gange, at vi aldrig blev til noget. Jeg ville blive en narkoman, en kriminel, en taber, fik jeg nærmest dagligt at vide.

Der kom en sagsbehandler hvert halve år, og jeg ved, at vi alle sagde det samme om hende. Men ingen reagerede. Jeg ved også, at hun er blevet meldt til børneværnet af folk i byen, og at en pædagog, der arbejdede på et børne-ungehjem i nærheden, og som jeg senere har mødt som kollega, gjorde det også. Men de troede nok ikke på os."

Skolens skæve gang

"Jeg gik i 5-7. klasse på Orø skole. Men jeg kunne ikke følge med, og jeg

lærte først at læse i 5. klasse. Jeg tror, skolen var gearret til børn med vanskeligheder, for den havde også børn fra en stor institution, Orøstrand. Så de stykkede os sammen og lavede en specialklasse, og det er jo altid fedt at sætte en masse sammen, der har det svært...

Det var svært at passe ind i sådan et øsamfund. Der var en skillelinje mellem os og dem. Jeg blev dog gode venner med et par af de lokale drenge, vi hang ud sammen og baksede med knallerter. Men jeg og nogle af de andre begyndte også at stikke af, stjæle fra købmanden og lave dumme ting.

Fra 8. klasse skulle man til Holbæk for at komme i skole. Vi skulle cykle til færgen i al slags vejr, om det var regn eller storm, og kun nogle gange forbarmede plejemoren sig og kørte os.

Og bare som et eksempel: En dag jeg kører hjem fra skole, møder jeg en kammerat, hvis kæde er røget af cyklen. Jeg stopper op og hjælper ham. Hun kører lige forbi i sin bil, hun kigger slet ikke på mig, men da jeg kommer hjem, er huset låst af, og der er ingen mad.

Jeg kom senere på en specialskole i

Holbæk. Igen et sted hvor alle, der havde det svært, var samlet. Jeg kunne ikke få eksamen eller noget dér. "

En mørk og dystertid

Jesper føler egentlig, at kommunen har opgivet ham

"Det ender med, at jeg stikker af og tager op til min bedste ven fra skolen, og er hos hans forældre i 4-5 uger. Forældrene kunne godt se, hvordan jeg havde det. Jeg er 16 år, og så kommer kommunen og flytter mig til en ungdomspension i Herlev.

Ungdomspensionen har tre etager: En for børn, en for unge og øverste etage er udslusning. Der var fyldt op på de andre etager, så jeg kom direkte på udslusning, hvor jeg kunne komme og gå som jeg ville.

Allerede den første dag fik jeg stukket en bong i hånden: Prøv den her! Det var fantastisk, pludselig kunne jeg hverken mærke eller føle noget.

Jeg havde venner i lokalområdet, for jeg var kommet her i weekenderne hos min onkel, som blev min værge da min mor døde. Dengang var det et ghettoområde med masser af kriminalitet, slåskampe og ballade, som jeg blev involveret i.

Vi var en flok hårde drenge, og vi rodede os ud i en masse lort. Vi stjal knallerter, og siden gik vi over til biler, vi lavede indbrud, jeg tog en masse stoffer, som jeg købte på klods, og så fik jeg gæld og måtte lave flere indbrud.

På ungdomspensionen var de meget pressede. De var søde nok, men de anede jo ikke, hvad de skulle gøre. Det var ren brandslukning. Vi havde taget kontrollen over det sted.

Jeg husker det som en mørk og dystertid. Det var virkelig et hårdt sted, og der var ingen forældre, jeg kunne gå til.

Jeg boede der et lille år, så blev jeg smidt ud."

Til søs

Kommunen sender nu 16-årige Jesper ud at sejle

"Vi er to drenge, der kommer ud og sejle med en skipper på et skib fra Ærø. Det er egentlig en fed oplevelse. Vi sejlede med korn, og jeg kunne lide at være i bevægelse. Men når vi lå i havn begyndte vi to at lave en masse ting, efter pligterne var overstået. Vi kom jo lige til at stjæle nogle biler og lave nogle indbrud, og så blev vi opdaget til sidst.

Vi havde brudt ind i en kiosk nede på havnen og stjålet sprut og drukket os meget fulde om aftenen. Klokken syv næste morgen kommer skipper glad og fortæller, at han har fået en tur til Tyskland, og vi skal afsted med det samme. Der lå sprut og smøger og flød over det hele, vi får det gemt væk i skabe og aflukker, for vi er skrækslagne for de tyske grænsebetjente.

Vi kom til Tyskland og tilbage uden at nogen opdagede det, men i Vejle står der to kriminalbetjente og venter.

'Hvad har I lavet? Vi ved det er jer', siger de. Og til sidst må vi indrømme.

Men vi når at pakke vores ting og smutte, vi sælger smøger undervejs for at betale togbilletten til København, og derfra bor jeg på gaden og på skiftende sofaer. Teknisk set var jeg hjemløs og rendte rundt på må og få.

Jeg bliver varetægtsfængslet første gang som 17-årig, i Blegdammen. Det er meget hårdt. Jeg møder heldigvis nogle derinde, som jeg kender, og som tager lidt vare på mig. Men det gør bare, at jeg ikke længere er bange for at komme i fængsel, så jeg laver endnu flere dumme ting.

Der var 52 sigtelser mod mig for alle

mulige forhold. Jeg er heldigvis god til at huske, så jeg gik listen nøje igennem, og indrømmede kun de 11 forhold, hvor jeg vidste, der var beviser. Så jeg slap med de 28 dage i varetægt og en betinget dom oveni. Desværre gjorde det mig mere overbevist om, at jeg havde styr på det, så jeg begik flere lovbrud og fik flere domme. Meget af det var i starten mest for sjov – stjæle biler for at køre stærkt for eksempel – senere blev det et værktøj til at overleve og slippe væk fra politiet."

I egen lejlighed – og hvad så?

Kommunen tildeler nu Jesper en støtte-kontaktperson, som hedder Branko

"Han hjælper mig virkelig. Vi laver en plan: Vi tager et telt med og tager ind på kommunen og siger, at vi vil slå det op udenfor indgangen og ringe til BT og Ekstrabladet så de kan skrive om den unge hjemløse. Så fik jeg anvist en lejlighed – en lille hybel på 18 m².

Jeg anede jo ikke, hvordan man skulle bo, indrette, handle ind, og lave mad. Det blev til mange frysepizzaer, og jeg kunne ikke finde ud af at rydde op og gøre rent. De havde opgivet og overlod mig til mig selv. Jeg tror faktisk, at allerede da de satte mig på ungdomspensionen, havde de

opgivet mig. Jeg blev nødt til at overleve, og jeg havde ikke lært at stå op om morgenen og passe et job. På ungdomspensionen gik jeg ikke i skole, der lå vi bare og sumpede. På et tidspunkt gik jeg 3 måneder på teknisk skole, hvor jeg fik en lærer til at hjælpe mig med at lave noget, jeg påstod var en sømudtrækker til 6 min onkel, men som i virkeligheden skulle bruges til at stjæle biler med. Da læreren opdagede det, beordrede han mig til omgående at forlade matriklen.

Jeg havde småjobs, blandt andet som flyttemand. Og da jeg fyldte 18 arvede jeg 168.000 kroner, og selv om det lyder fedt, var det ikke nødvendigvis godt for mig. Allerede da var jeg dyb misbruger – jeg tog hash, svampe, amfetamin og kokain, det var jeg startet med allerede på ungdomspensionen.

Jeg begyndte at hænge ud med nogle af de farligste kriminelle i den her del af Herlev. Der var en hel subkultur, det var os mod politiet. Vi kastede sten efter dem, der var graffiti overalt, larm, kanonslag og smadrede ruder. Det var en voldsom energi, men den var ikke positiv. Det var som at være med i en film.

Jeg flakkede rundt, men der var også

enkelte lyspunkter. I år 2000 boede jeg et år hos en onkel i Norge og arbejdede i hans blikkenslagerfirma, det er den bedste tid, jeg husker. Og da jeg var 18-19 år, kom jeg på en tur med Branko til Rumænien, hvor jeg var chauffør. Vi leverede hjælp for Red Barnet, og besøgte ungdomsfængsler og børnehjem. Det gjorde stort indtryk på mig at se forholdene. Det var en fed oplevelse og en slags vendepunkt, at han gav mig den tillid at køre bilen.

Men da jeg kom hjem, havde der været indbrud i min lejlighed. Nogle af mine 'venner' var sure over, at de ikke havde kunnet låne den, mens jeg var væk. Sofaen var skåret op, møblerne smadret, der var graffiti over det hele og fjernsynet var selvfølgelig væk. Og det blev ikke ved den ene gang, i alt havde jeg nok 10 indbrud i træk.

Og en dag bliver jeg ringet op og får at vide, at hele min lejlighed brænder.... Alt er væk.

Jeg flytter ind hos min kammerat Dennie og hans mor, og sammen brænder vi en masse af mine arvede penge af på knallerter og McDonalds. Dennie og jeg var som brødre. Selv om vi lavede mange dumme ting sammen, var han også en stor støtte, som har hjulpet mig i mange svære

situationer, og det er han stadig. Jeg ved faktisk ikke, hvor jeg havde stået uden ham."

Den første afsoning

"Det går frem og tilbage. Jeg får en 1-værelseslejlighed og senere en større 3-værelses. Men jeg ryger ud i en masse problemer og bliver efterlyst af politiet. I lange perioder bor jeg i en bil og laver indbrud for at tjene penge. Det er en meget hård måde at leve på, men jeg bildte mig ind, at jeg kunne styre det og trivedes med det.

I 2009 kommer jeg ind og afsone. På det tidspunkt var jeg 28 år, jeg vejede 67 kilo, og tænkte for første gang: Hvad sker der? Illusionen krakelerede.

Da jeg blev flyttet på en halvåben afdeling, hvor jeg fik struktur, trænede og spiste, prøvede jeg at søge om behandling. Jeg fik lov at komme to måneder til Jyderup på en behandlingsafdeling. Der fik jeg for første gang øje på, at der måske var en anden måde at leve på. Der blev sået et frø.

Men det der med at overgive sig... det var jeg alligevel ikke helt klar til. Da jeg kom ud, flyttede jeg over til min ven Jesper på Orø. Jeg havde

ingen job, ingen plan, ingen uddannelse og troede ikke, jeg kunne noget.

Vi drak i weekenderne, og jeg troede, jeg kunne styre det. Jeg kom i jobprøvning på Orø, men endte alligevel i kriminalitet igen. Det kørte op og ned, og jeg røg ind og sidde 2-3 gange mere.

I 2012 var jeg endt i et lukket fængsel, fordi jeg stak af midt i en afsoning, der var begyndt i 2011, og tilbragte 8-10 måneder på flugt. Der var både noget med en kæreste, og så var jeg på stoffer. Igen.

Det var hårdt, men jeg er heldig at få lov komme i behandlingsafdelingen. Der møder jeg noget, der hedder NA (Anonyme Narkomaner, parallel til Anonyme Alkoholikere, red.), og begynder at gå til så mange møder, jeg kan – både fordi møderne er en mulighed for at komme lidt ud, men også fordi, der var noget, der sagde mig noget. Mange ting gik op for mig."

I job på Oslo-båden

"Jeg fik kontakt med noget, der hedder HIGH:FIVE, som skaffer tidligere straffede i arbejde. En af mine bedste venner havde fået job

på Oslobåden og fortalt mig om det. Jeg synes det så fedt ud, det ville jeg også gerne. Og det endte med, at jeg helt usædvanligt fik halv afsoningstid på Vridsløse og kom på udslusningspension i Brøndby. Og den 17.9. 2012 startede jeg i job på Oslobåden som 'skyller' i køkkenet.

For mig betød det alt. Jeg var meget dedikeret, og når al opvasken var skyllet, for jeg rundt og ordnede alt, hvad der ellers var i køkkenet.

Vi startede med at sejle i 21 dage og ligge i dok i 12 dage på Lindøværftet. Jeg drak slet ikke på båden, for når man er på arbejde, er det øjeblikkelig bortvisningsgrund, hvis man rører alkohol. Men hver gang, vi kom hjem, var det fest og farver!

Det gik alligevel godt i nogle år. Jeg begyndte ganske vist at tage noget kokain, men ikke på det samme 'dødsniveau' som tidligere.

Jeg udviklede desværre vandeksem og kunne ikke længere arbejde som skyller, men fik tilbudt en stilling i skibets hotelafdeling i stedet for. Jeg skulle rede senge, stå for buffeten og den slags. Jeg spurgte til sidst, om jeg ikke kunne få lov til at være tjenerelev, og jeg startede også på Hotel- og Restaurantskolen.

Jeg var faktisk rigtig god til det! Jeg opdagede, at jeg elsker simpelthen at give folk en god oplevelse. Og jeg fik fantastisk feedback fra gæsterne. Der var et ægtepar, jeg servicerede, som hev mig til side og gav mig en god sjat drikkepenge, og så sagde de: 'Vi har selv drevet hotel i mange år, men vi har aldrig fået så god service før!' Så bliver man jo helt høj på selvtillid."

Går ned med stress

"Det ender desværre med, at jeg knækker helt ned, fordi man som elev skulle arbejde så mange timer. Jeg falder om og ligger i min seng, jeg er sygemeldt, men bliver presset hele tiden for at komme tilbage på arbejde – og jeg prøver, for jeg kan jo ikke miste det. Jeg begynder at selvmedicinere og er jævnligt både fuld og påvirket. Jeg er så langt nede, at jeg ikke vil leve mere. Et helt år kæmper jeg med selvmordstanker.

Jeg starter op i ambulant misbrugsbehandling. Men for mig har det altid været en overlevelsesteknik at gå i pænt tøj og have velfriseret hår, selv når jeg var allerlængst nede. Derfor er det svært for mig at sidde og forklare, at jeg har det ad helvede til. Heldigvis møder jeg en psykolog, der tror på mig og kæmper helt vildt for mig.

Samtidig er jeg røget på kontanthjælp og har kun 8.000 at leve for, så jeg begår også lidt småkriminalitet for at få flere penge til rådighed.

Jeg når selv frem til, at det eneste, der kan hjælpe mig, er hvis jeg kommer i døgnbehandling. Og så får jeg helt usædvanligt bevilget to måneders døgnbehandling på Sct. Ols på Bornholm i et særligt program for tilbagefaldsbehandling.

Den første clean dag

"Det var den rigtige timing, jeg havde ramt bunden og havde ikke noget tilbage. Så jeg sagde ja til det hele. Sagde de hop, så hoppede jeg. Tilbød de intensiv terapi, meldte jeg mig omgående.

Jeg havde lige mærket smagen af det gode liv på Oslobåden, og jeg ville bare ikke leve på den her måde mere.

I august 2018 havde jeg min første clean dag. Jeg har været clean lige siden. I behandlingen lægger vi en plan for vores liv, og den har jeg fulgt til punkt og prikke. Jeg ville gå til 90 møder på 90 dage, og jeg gik nok til 120. Jeg ville starte på 10. klasse, det

gjorde jeg. Jeg fik en anden lejlighed, det er den, jeg bor i nu, og hvor jeg for første gang føler, at jeg har et hjem.

Jeg fik smag for at lære, så efter tiende klasse tog jeg en HF og blev helt bidt af det. Samfundsfag, psykologi – det var spændende, og jeg kunne jo godt lære!

Jeg blev færdig som pædagog i januar i år. Under uddannelsen har jeg kun én enkelt gang oplevet, at min fortid kom i vejen. Jeg havde fået praktikplads på en skole, og de mente i første omgang ikke min straffeattest var et problem, men da en fra HR-afdelingen så den, blev praktikken aflyst kl. 8 om morgenen samme dag, jeg skulle starte.

Men jeg fik praktik et andet sted, og i dag arbejder jeg som pædagog, og har viet mit liv til at hjælpe andre. Jeg er ved at starte en virksomhed sammen med en kammerat indenfor behandling af online afhængighed. Jeg er også aktiv i De Anbragtes Vilkår, holder foredrag og deltager så meget, jeg kan. Jeg føler, det giver mig energi.”

En tryk fremtid – og et tilbageblik

”Nu sidder jeg her og jeg ser en god

og tryk fremtid for mig, med meget udvikling, gode oplevelser, rejser og venskaber. Jeg vil gerne gøre en forskel, det går jeg meget op i – at give noget videre. Så er der et formål.

Jeg rører ikke en dråbe alkohol, ikke engang en chokoladeskildpadde, for der står, der er rom i cremen. Jeg lever et normalt liv, fuldstændig efter bogen. Og jeg har et liv, jeg ikke turde drømme om.

Jeg har tænkt over, hvorfor jeg så mange gange blev ved med at falde tilbage i de her dårlige dynamikker. Selv på Oslobåden, hvor jeg elskede at være, kunne jeg få den her følelse af, at det eneste, jeg havde lyst til, var at være efterlyst og påvirket og køre 250 km/timen på motorvejen i en stjålet bil.

Jeg er nået frem til, at jeg opsøger kaos, fordi det er det, jeg kender. Og i andre perioder søger jeg ekstrem struktur og faste rammer – som for eksempel i fængslet, eller som jeg oplevede under anbringelsen - for at lade op og finde ro.

Gennem behandlingen og terapien er jeg også nået frem til at tage ansvar. Det var ikke kun alle de andres skyld. Der har ganske vist været mange dårlige omstændigheder i mit

liv, men jeg har selv truffet mange forkerte valg. Og det er jeg holdt op med nu."

Intet har ændret sig

"På mandag starter jeg i et nyt fast job på et misbrugsbehandlingsherberg. Mit seneste job var på et børneunge hjem, og det måtte jeg sige op fra, for det mindede mig alt for meget om de dårlige ting ved min egen anbringelse.

Man havde bygget to nye afdelinger, med værelser fordelt på lange gange og et kontor i midten, så pædagogerne kan sidde dér og holde øje. Det er klinisk og minder mere om et åbent fængsel eller en psykiatrisk anstalt, end et hjem.

Man bruger også de samme afstraffelsesmetoder som i et fængsel. Hvis du træder ved siden af, så bliver du taget ud af fællesskabet, eller vi tager iPad'en fra dig eller stryger desserten.

Hele kulturen er sådan. Alt er reguleret, du bliver hele tiden holdt i skak. Jeg synes, det er så forkert. Vær nu bare til stede hos børnene og vær menneskelig overfor dem! Men hvis jeg som den eneste skulle gøre det anderledes, ville børnene tro, de kan

gå amok, fordi de er vant til at blive holdt nede.

Strukturen ødelægger det hele. Det er vildt, at man i 2024 stadig kører på den måde. Man tænker ikke langsigtet, men vil bare have styr på børnene her og nu.

Hvis jeg kunne bestemme, så skulle man i stedet for sådan en kæmpe afdeling, dele det op i fem små huse, hvor man kunne gøre det mere hjemligt, og lave et lille samfund i stedet for en fabrik. Jeg forstår heller ikke, der ikke er penge til mere personale, med de takster, de modtager."

Inddrag børnene mere

Jesper har bud på, hvad der burde gøres anderledes

"Jeg mener, man bør ændre hele institutionsbegrebet. Hvis samfundet vælger at tage ansvaret for andres liv, så skal man lade være med at sætte dem i noget, som er dømt til at blive en fiasko. I stedet bør man blive klogere på, hvad det er, børn render rundt med, og arbejde med dem, i stedet for at holde dem nede. I stedet for at lægge et magttæppe hen over børnene, bør man være meget mere inddragende. I stedet for kun at køre efter rutiner, er der brug for nærvær.

Jeg ved jo, at dem, der tidligere har været på dette børne-ungehjem, har det ikke særligt godt. De fleste er kriminelle og misbrugere – kun nogle få har klaret sig, en enkelt er blevet pædagog.

Jeg kan se det nu med de børn, jeg har arbejdet med: Man svigter sin mor, hvis man viser kærlighed til andre. Og det er en del af forklaringen på den store modstand, mange børn viser, og som jeg også selv er et eksempel på. Jeg var virkelig ikke en nem dreng, for jeg følte aldrig, at jeg havde et hjem, ud over hos min mor. Og samtidig havde jeg lært at associere et hjem med noget, der er kaosfyldt.

Så jeg havde ofte denne her følelse af at være ked af det, af frustration og vrede, og så røg jeg over i et gear, hvor de voksne følte, de skulle kontrollere mig, og det reagerede jeg så på ved at kæmpe imod.

Jeg har hele tiden haft en følelse af at være anderledes og kun at være på besøg. Jeg har da mødt nogle søde pædagoger på vejen, men de smuttede ofte hurtigt, for de måtte ikke vise følelser for os børn.

Hvis jeg havde fået mere voksenhjælp og blevet mere inkluderet, var det nok

gået bedre. Derfor er det godt med den nye barnets lov, som giver ret til selvbestemmelse ned til ti år – for hvad jeg ikke har taget af livsbeslutninger allerede som tiårig!”